

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๗

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพอ. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐ มีการดำเนินการอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม หากมีการกระทำการทุจริต สามารถรับทราบและปฏิบัติได้อย่างทันที่

ดังนั้น สพอ. จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เพื่อให้มั่นใจว่า สพอ. มีการดำเนินการเรื่องแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อป้องกันการทุจริตหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสียของ สพอ.

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดเป็นประจำทุกปี มี ๓ ด้าน ดังตาราง

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต		
ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ ๒	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมิน ของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่ถ่ายทอดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดให้องค์การมหาชนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่มีวงเงินสูงสุดของ สพธอ. คือ โครงการจ้างเหมาบริการ ผู้ให้บริการพร้อมสนับสนุนศูนย์ช่วยเหลือและจัดการปัญหาออนไลน์ (1212 ETDA)
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน/แนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และมาตรการควบคุมป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- ระบุขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการที่จะทำการประเมิน
- ระบุความเสี่ยงการทุจริตที่จะเกิดขึ้น ในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- คัดเลือกเฉพาะประเด็นความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงปานกลางเป็นต้นไป มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งเป็นไปตามคู่มือแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๗

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดจากความเสียหาย ทั้งนี้ สพธอ. ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ในการจัดทำเกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (การจัดซื้อจัดจ้าง) พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาสและด้านผลกระทบ และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย มีรายละเอียด ดังนี้

- **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** พิจารณาจากกิจกรรมหรือขั้นตอนในกระบวนการนั้นๆ ที่มีผลกระทบเกี่ยวข้อง
- **ผลกระทบ (Impact)** การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

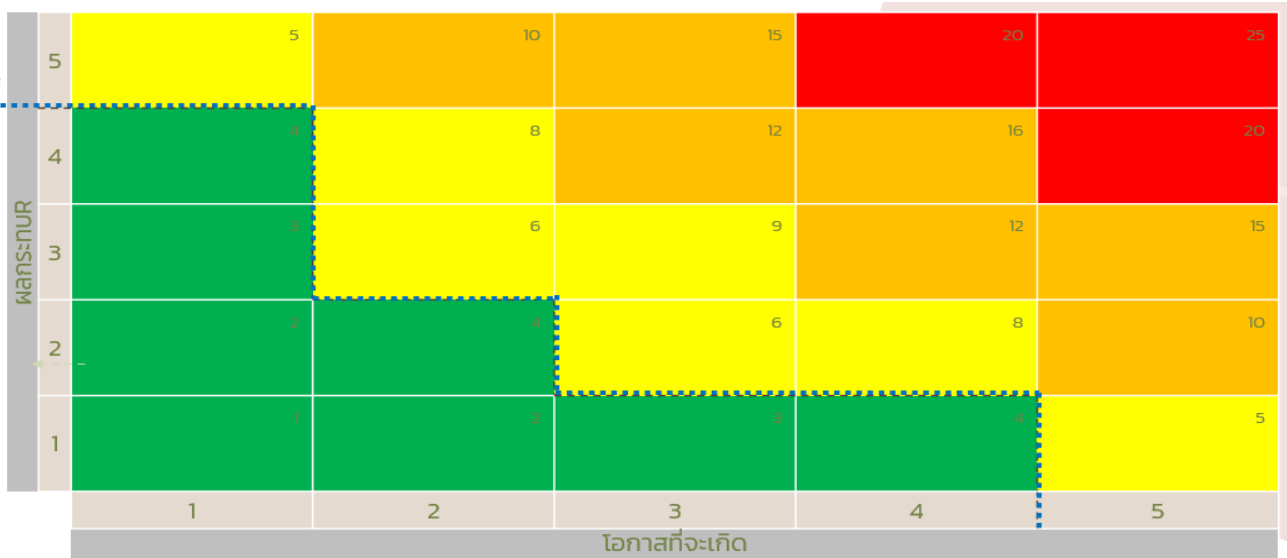
เกณฑ์วัดระดับความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	ไม่เกิดการทุจริต	โอกาสเกิด การทุจริตไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปีงบประมาณ	โอกาสเกิด การทุจริต ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปีงบประมาณ	โอกาสเกิด การทุจริต ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปีงบประมาณ	โอกาสเกิดการทุจริต เกิน ๓ ครั้ง ต่อปีงบประมาณ
ผลกระทบ (Impact)	ไม่มีการร้องเรียน	ถูกร้องเรียน	ถูกร้องเรียน และ พบว่า ข้อผิดพลาดจริง	ถูกฟ้องร้อง ดำเนินคดี	ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เรียกค่าเสียหาย หรือ ส่งผลกระทบต่อ ภาพลักษณ์และชื่อเสียง ขององค์กร

เกณฑ์วัดระดับความรุนแรงของความเสียหายการทุจริต

Matrix & Heat Map

Risk Appetite Boundary

นิยามของระดับค่าความเสี่ยง

ความเสี่ยงต่ำ (L) 1- 4 คะแนน

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สามารถใช้วิธีควบคุมตามกระบวนการทำงานปกติ ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

ความเสี่ยงปานกลาง (M) 5 - 9 คะแนน

ความเสี่ยงที่พอจะยอมรับได้ แต่ต้องพยายามควบคุม มีเอกสารมาตรฐาน หรือมีมาตรการเพื่อกำหนดการปฏิบัติงาน เพื่อไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายสู่ระดับที่สูงขึ้น

ระดับความเสี่ยงสูง (H) 10 - 16 คะแนน

ความเสี่ยงเกินระดับที่ยอมรับได้ ต้องบริหารความเสี่ยง โดยผู้บริหาร ให้ความสนใจเฝ้าระวัง เพื่อควบคุมและพยายามลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ระดับความเสี่ยงสูงมาก (VH) 17 - 25 คะแนน

ความเสี่ยงเกินระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งต้องบริหารความเสี่ยงทันที โดยผู้บริหาร ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละขั้นตอน ระดับความเสี่ยง มาตรการควบคุมความเสี่ยง วิธีดำเนินการในแต่ละขั้นตอนและผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาตามสัญญาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ถึง วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ โดยมีงบประมาณทั้งสิ้น ๓๙,๒๐๔,๘๐๐ บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว) ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
๑	การประเมินราคากิจกรรมภายใต้โครงการเพื่อกำหนดราคากลาง	เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนดขอบเขตงาน (TOR) ได้กำหนดเงื่อนไขการส่งมอบงานและการจ่ายเงินไม่ชัดเจน โดยไม่มีการกำหนดรายละเอียดอย่างชัดเจนในรายการย่อย ทำให้ได้สิ่งส่งมอบที่ไม่ได้มาตรฐานและไม่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง และผู้เสนอราคารายนั้นได้มอบผลประโยชน์ตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่นั้น	๑	๕	๕	ปานกลาง	มาตรการด้านความปลอดภัยในการกำหนดราคากลาง	ประกาศเผยแพร่เอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เป็นเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า ๓ วันทำการ เพื่อประชาพิจารณ์	๑. ผู้บริหารที่อนุมัติโครงการนี้ ๒. คณะกรรมการกำหนดขอบเขตงานและราคากลางของโครงการนี้ ๓. งานพัสดุและจัดซื้อ

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
๒	การกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) และราคากลาง	เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) และราคากลาง อาจจะมีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญา ตั้งแต่เริ่มต้นว่าจะมีการจัดทำโครงการนี้ เพื่อให้ช่วยกำหนดขอบเขตงานในTOR และราคากลาง และนำร่าง TOR มาให้คณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบ โดยบริษัทหรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาได้ให้ประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่เป็นการตอบแทน และเจ้าหน้าที่รับยอมจะรับ ประโยชน์นั้น	๑	๕	๕	ปานกลาง	มาตรการให้เจ้าหน้าที่รับรองตนเองว่าไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการจัดซื้อจัดจ้าง	ก่อนปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) และราคากลางของโครงการนี้ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบและรับรองตนเองว่าไม่เป็น ผู้มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้เสนอราคาทุกราย	๑.ผู้บริหารที่อนุมัติโครงการนี้ ๒.คณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) และราคากลางของโครงการนี้

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
							มาตรการด้านความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง	จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตงาน (TOR) และราคากลาง เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความเห็นไปยังหน่วยงานโดยตรงอย่างน้อย ๓ วัน	๑. ผู้บริหารที่อนุมัติโครงการนี้ ๒. คณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) และราคากลางของโครงการนี้
๓	การพิจารณารายชื่อผู้เสนอราคาและผลการพิจารณา (การพิจารณาผลผู้ผ่านเกณฑ์)	เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างอาจใช้ดุลยพินิจในการให้คะแนนในกระบวนการคัดเลือก เนื่องจากการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนใน TOR ไม่ชัดเจน จึงเป็นช่องว่างให้เกิดการต่อรองรับสินบนจากผู้เสนอราคารายต่างๆ	๑	๕	๕	ปานกลาง	มาตรการในการกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการคัดเลือก	๑. คณะกรรมการจัดทำ TOR ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาและหลักเกณฑ์การให้คะแนน กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอทางเทคนิค และรายละเอียดการให้คะแนนใน TOR ให้ชัดเจน เพื่อลดการใช้	๑. ผู้บริหารที่รับผิดชอบในการอนุมัติโครงการนี้ ๒. คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างของโครงการนี้

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการ ควบคุม ความ เสี่ยง การทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
								<p>ดุลยพินิจของ คณะกรรมการจัดจ้าง และป้องกันการเอื้อ ประโยชน์</p> <p>๒. จัดให้มีหลักฐาน การประชุม คณะกรรมการ พิจารณาผล เพื่อ พิจารณาผู้ผ่านเกณฑ์</p>	

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
๔	การตรวจรับ การจ้าง	คณะกรรมการตรวจรับ การจ้างอาจจะตรวจรับ งานไม่ครบถ้วนถูกต้อง ตามรูปแบบและขอบเขต งานที่กำหนดใน TOR และมีการเรียก รับ หรือ ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ รับจ้าง เพื่อให้มีการลง นามตรวจรับการจ้าง	๑	๕	๕	ปาน กลาง	มาตรการให้ เจ้าหน้าที่ รับรองตนเอง ว่าไม่ได้เป็นผู้ มีส่วนได้เสีย ในการจัดซื้อ จัดจ้าง	ก่อนแต่งตั้งหรือ มอบหมาย ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติ หน้าที่เป็น คณะกรรมการตรวจ รับงานของโครงการนี้ ผู้ปฏิบัติงานจะต้อง ตรวจสอบและรับรอง ตนเองว่าไม่เป็นผู้มี ส่วนได้เสียหรือมี ผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับ คู่สัญญาทุกราย	๑.ผู้บริหารที่ รับผิดชอบในการ อนุมัติโครงการนี้ ๒.คณะกรรมการ ตรวจการจ้างของ โครงการนี้

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการ ควบคุม ความ เสี่ยง การทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
							<p>มาตรการ ตรวจสอบ รายละเอียด การส่งมอบ งานอย่าง เคร่งครัด เพื่อให้เป็นไป ตามที่กำหนด ในสัญญา</p> <p>มาตรการ ตรวจสอบ รายงานของโครงการนี้ ต้องจัดทำ Checklist ตาม TOR ว่า มี ขอบเขตงานอะไรบ้าง มีกี่งวดงาน และแต่ละ งวดงานต้องส่งมอบ อะไรบ้าง มีคุณสมบัติ หรือลักษณะเฉพาะที่ ต้องส่งมอบอย่างไร ภายในกำหนดเวลา เท่าไร เพื่อตรวจสอบ กับงานที่ผู้รับจ้างส่ง มอบ</p> <p>๒.ตรวจสอบการส่ง มอบงานในทุกงวด ตามที่กำหนดใน สัญญาและ TOR</p>	<p>๑.คณะกรรมการตรวจ รับงานของโครงการนี้ ต้องจัดทำ Checklist ตาม TOR ว่า มี ขอบเขตงานอะไรบ้าง มีกี่งวดงาน และแต่ละ งวดงานต้องส่งมอบ อะไรบ้าง มีคุณสมบัติ หรือลักษณะเฉพาะที่ ต้องส่งมอบอย่างไร ภายในกำหนดเวลา เท่าไร เพื่อตรวจสอบ กับงานที่ผู้รับจ้างส่ง มอบ</p> <p>๒.คณะกรรมการ ตรวจรับการจ้าง ของโครงการนี้</p>	

ลำดับ	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการ ควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
								<p>๓. มีการประชุม คณะกรรมการตรวจรับจ้าง เพื่อ พิจารณาร่วมกันในการส่งมอบงานในแต่ ละงวด</p> <p>๔. หากพบว่ามี การตรวจงานล่าช้าเกินกว่า ๕ วันทำการ ต้องมีการรายงาน เหตุการณ์การตรวจรับ งานล่าช้าไปยังผู้มี อำนาจ</p>	